

RAADSVOORSTEL

vaststelling wijziging omgevingsplan “Forensische Zorg”

Gemeente **Zeist**

Portefeuillehouder	Angèla Welting	Ontvangst Griffie	13 maart 2025
Opsteller	Martine Balkema	Ronde Tafel	25 maart 2025
Zaak/stuknummer	730589/ RV25.015	Debat	10 april 2025
Besluit college	11 maart 2025	Raadsvergadering	13 mei 2025

Onderwerp

Vaststelling wijziging omgevingsplan “Forensische Zorg”

Doel van het voorstel

Regie kunnen voeren over en kaders stellen aan de vestiging en uitbreiding van forensische zorg in de gemeente Zeist.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen en aanpassingen, zoals opgenomen in de bijgaande nota van zienswijzen;
2. Te besluiten het ‘wijzigingsbesluit wijziging omgevingsplan “forensische zorg” gewijzigd vast te stellen, waarvan de belangrijkste onderdelen zijn het opnemen van:
 - a. een verbod tot vestiging van maatschappelijke dienstverlening ten behoeve van forensische zorg in de gemeente Zeist;
 - b. een verbod tot uitbreiding van maatschappelijke dienstverlening ten behoeve van de bestaande forensische zorg op de Willem Arntszhoeve te Den Dolder;
 - c. een uitsterfregeling van maatschappelijke dienstverlening ten behoeve van de bestaande forensische zorg op de Willem Arntszhoeve te Den Dolder;
 - d. een informatieplicht voor aanbieders van forensische zorg over de aard en omvang van hun activiteiten en processen.
3. Het adviesrecht van de raad te wijzigen door de aangewezen categorieën aan te vullen met de categorie voor ontwikkelingen met betrekking tot nieuwvestiging van forensische zorg en uitbreiding van forensische zorg op bestaande locaties met meer dan 10% van het bestaande bouwvolume of het aanwezige aantal bedden / behandelplekken.

Besluit Raad

Inhoud (korte samenvatting)

Op 12 december 2023 heeft de gemeenteraad een voorbereidingsbesluit vastgesteld voor het gehele grondgebied van de gemeente Zeist. Hiermee werd de vestiging van forensische zorg (speciale zorg voor mensen die een strafbaar feit hebben gepleegd en psychische hulp nodig hebben) op nieuwe locaties voor de duur van achttien maanden na invoering van de Omgevingswet uitgesloten. Dit gaf de gemeente de tijd om te werken aan een nieuw planologisch kader voor deze vorm van zorgverlening.

Op 3 december 2024 besloot het college van B&W de ontwerpwijziging van het omgevingsplan met nieuwe regels voor forensische zorg ter inzage te leggen. Deze ontwerpwijziging lag vanaf 20 december 2024 tot en met 30 januari 2025 ter inzage. Tijdens die periode zijn 114 zienswijzen ontvangen. In de nota van zienswijzen wordt ingegaan op deze zienswijzen en worden aanpassingen aan de wijziging omgevingsplan "Forensische Zorg" voorgesteld. De volgende stap is dat de raad een besluit kan nemen over het vaststellen van de wijziging van het omgevingsplan.

Met deze wijziging worden de ruim geformuleerde maatschappelijke bestemmingen die mogelijkheden boden voor het vestigen en uitbreiden van forensische zorg, op veel verschillende locaties begrensd. De gemeente kan nu per locatie weer zelf regie voeren over en kaders stellen aan de vestiging en uitbreiding van forensische zorg. Hierdoor kunnen voor deze functie in de gemeente Zeist toekomstbestendige belangenafwegingen worden gemaakt.

Voor de bestaande forensische zorg op de WA-Hoeve is geregeld dat dit op de huidige locatie voortgezet kan worden, maar er mag geen uitbreiding van het aantal bedden plaatsvinden. Ook is geregeld dat gebruik voor forensische zorg niet meer mag worden hervat, als dat gebruik langer dan een jaar is gestaakt.

VERDIEPING

Inleiding

De gemeente Zeist kent een grote diversiteit en hoeveelheid aan maatschappelijke functies, waaronder zorgfuncties. Zo wordt er al ruim honderd jaar psychiatrische zorg, waaronder forensische zorg, verleend op de Willem Arntszhoeve in Den Dolder. Altrecht heeft enkele jaren geleden besloten de Willem Arntszhoeve te verlaten en het terrein te verkopen. Bedoeling is dat Altrecht haar zorgfuncties verhuist naar het Sanatoriumterrein en dat haar huurder Fivoor (aanbieder van forensische zorg) verhuist naar een nieuwe nader te bepalen locatie. Daarbij was het altijd het uitgangspunt van Altrecht om Fivoor te verhuizen naar een locatie buiten de gemeente Zeist. De afgelopen jaren is het Altrecht en Fivoor echter niet gelukt om een nieuwe locatie voor Fivoor te vinden.

Uit correspondentie uit 2023, gedeeld met de gemeenteraad, vooruitlopend op het voorbereidingsbesluit van 12 december 2023, blijkt dat Fivoor een verhuizing naar het in Zeist gelegen Sanatoriumterrein als serieuze optie beschouwt. Hierover vond destijds geen overleg plaats met de gemeente of de samenleving.

De gemeente vindt het belangrijk zelf een belangenafweging te kunnen maken bij de keuze van locaties voor zwaardere vormen van zorg in Zeist. De gemeente wil voorkomen dat locaties voor zorg worden gebruikt die zij ongeschikt acht vanwege de potentieel negatieve impact op de leefbaarheid, veiligheid en ruimtelijke ordening.

Diverse locaties in de gemeente hebben momenteel een brede maatschappelijke of gemengde bestemming, waaronder diverse zorgfuncties zoals forensische zorg. Hierdoor is het mogelijk dat ergens forensische zorg kan komen, zonder verdere voorafgaande beoordeling op de evenwichtige toedeling van functies aan die locaties.

Om als gemeente de mogelijkheid te krijgen voor een evenwichtige toedeling en goede belangenafweging, is op 12 december 2023 een voorbereidingsbesluit vastgesteld voor het gehele grondgebied van Zeist. Daarbij wordt de vestiging en het gebruik van locaties voor nieuwe forensische zorg tijdelijk uitgesloten. Het voorbereidingsbesluit heeft een werkingsduur van 18 maanden.

Op 3 december 2024 heeft het college besloten een nieuw planologische kader met nieuwe regels voor forensische zorg als ontwerp ter inzage te leggen: de ontwerp-wijziging omgevingsplan "Forensische Zorg". Deze ontwerp-wijziging heeft vanaf 20 december 2024 tot en met 30 januari 2025 ter inzage gelegen. Tijdens die periode zijn 114 zienswijzen ontvangen. In de bijgevoegde nota van zienswijzen wordt ingegaan op deze zienswijzen en worden aanpassingen aan de wijziging omgevingsplan "forensische zorg" voorgesteld. Met in achtneming van de nota van zienswijzen kan de wijziging omgevingsplan "forensische zorg" worden vastgesteld.

ARGUMENTEN VOOR EN TEGEN

1.1. De ingediende zienswijzen dienen te worden beoordeeld

Tijdens de ter inzagelegging zijn 114 zienswijzen ontvangen. Deze zijn grotendeels afkomstig van bewoners uit Den Dolder. Opvallend daarbij is hoe weloverwogen en genuanceerd er is gereageerd. Het gemeentebestuur van Zeist heeft daar veel respect voor. Daarnaast zijn er ook zienswijzen van de Belangenvereniging Den Dolder, Altrecht en Fivoor ontvangen. Kort samengevat hebben de ingekomen zienswijzen betrekking op:

- het gemeentebrede verbod;
- de uitsterfregeling en een einddatum;
- de aanwijzing waarbij forensische zorg expliciet wordt toegestaan;
- de nakoming van en transparantie over gemaakte afspraken over het vertrek van Fivoor;
- het vertrouwen in de gemeente en Fivoor als gevolg van de beide fatale incidenten in de afgelopen zeven jaar;
- het wegbestemmen van het verlenen van forensische zorg in Den Dolder en een patiëntenstop;
- de “Fair share” bijdrage die Den Dolder heeft geleverd t.a.v. de huisvesting van klinieken voor forensische zorg;
- de veiligheid omtrent de bedrijfsvoering van Fivoor en de getroffen maatregelen;
- overige overlast in Den Dolder;
- handhaving en toezicht;
- het ontbreken van maatschappelijk draagvlak in Den Dolder;
- de belemmering die het expliciet toestaan van forensische zorg oplevert voor woningbouw;
- het onderzoek naar het vertrek van Fivoor;
- het gevoel dat Den Dolder wordt vergeten;
- juridische belemmeringen (privaatrechtelijk tussen ontwikkelaar en Altrecht, financiële uitvoerbaarheid, onteigening).

In de nota van zienswijzen (bijlage 01) wordt op elke individuele zienswijze ingegaan. Voor de individuele beantwoording wordt dan ook verwezen naar deze bijlage.

Het gemeentebestuur is zich ervan bewust dat zij met deze wijziging van het omgevingsplan kiest voor een juridisch houdbare koers, die niet volledig beantwoordt aan de vele zienswijzen volgens welke Fivoor moet worden wegbestemd vóór 1 januari 2027. Dat is omdat wordt ingeschat dat een vernietiging door de rechter reëel is, als nu wordt overgegaan tot het wegbestemmen van Fivoor. Bij een vernietiging kan de hele regeling namelijk worden verloren en wordt geëindigd in een positie waarin een woonbestemming voor de WA-Hoeve steeds verder uit beeld raakt én op meerdere plekken binnen de maatschappelijke bestemming forensische zorg kan worden gevestigd, zonder een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Tot slot vergroot dit het risico op nadeelcompensatie. Immers, bij wegbestemmen beperken we Fivoor en Altrecht in hun zorguitoefening zonder perspectief op een nieuwe locatie. Aan dat laatste wordt hard gewerkt maar is er op het moment van schrijven nog niet.

Intussen wordt via de bestuurlijke route door alle partijen gewerkt aan het zoeken van een nieuwe locatie, vindt er onderzoek plaats door de Inspectie en worden er door de projectontwikkelaar voorbereidingen getroffen voor de gebiedsontwikkeling. Voortgang op deze sporen kan op een later moment alsnog leiden tot een afweging om wel of niet over te gaan tot wegbestemmen. Daarvoor is dan wel tijd en ruimte nodig om dat zorgvuldig te doen. ‘Wegbestemmen’ vergt een uitgebreide voorbereiding van een juridisch houdbare motivering en een concreet plan voor de nieuwe functie op de WA-Hoeve.

In lijn met de Gebiedsvisie WA-Hoeve uit 2017 en de motie van de Gemeenteraad van 28 januari 2025, is dit besluit daarom een eerste stap in de richting van beëindiging van forensische zorg op de locatie WA-hoeve. Met deze eerste stap stelt de gemeente de ruimte zeker die nodig is voor een mogelijk toekomstige wijziging van het omgevingsplan ten behoeve van een “woonfunctie” voor de WA-Hoeve, zoals beschreven in de Gebiedsvisie 2017.

In de ingekomen zienswijzen staan diverse argumenten die aanleiding geven tot aanpassingen van de motivering, de verbeelding en de regels van de wijziging omgevingsplan “Forensische Zorg”.

1.2 Gewijzigde omstandigheden sinds de terinzagelegging

Na aanvang van de terinzagelegging van de ontwerp wijziging omgevingsplan "Forensische Zorg" is er een hoop gebeurd. Zo heeft begin januari 2025 een dodelijk steekincident plaats gevonden, waarbij een cliënt van Fivoor als verdachte is aangehouden. Zowel bij de bewoners van Den Dolder als de gemeente Zeist zijn er vervolgens grote zorgen ontstaan over de veiligheid in het dorp. Daarna hebben de gemeente, Altrecht en Fivoor aanvullende maatregelen getroffen om de veiligheid in het dorp te vergroten. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd is een onderzoek gestart naar het dodelijke steekincident. Verder is het onderzoek opgeleverd dat de gemeente heeft laten doen naar de verhuizing van Fivoor en heeft zij, in aanwezigheid van de Commissaris van de Koning, overleg gehad met de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de hulp ingeroepen van die laatste bij het verplaatsen van Fivoor. Die hulp is vervolgens ook toegezegd. Tot slot is gebleken dat een van de gebouwen waar forensische zorg wordt aangeboden door Fivoor bouwkundige gebreken vertoont. Om die reden heeft Fivoor de cliënten die daar verbleven tijdelijk, als noodmaatregel, moeten verplaatsen naar andere locaties op het terrein en in Nederland. Er is geen sprake van een structurele verplaatsing.

1.3 Belangenafweging leidt tot wijzigingen ten opzichte van het ontwerp

Alle belangen afwegende, waaronder alle belangen van de bewoners van Den Dolder en de rest van Zeist, de belangen van Altrecht en Fivoor en het algemeen belang bij de maatschappelijke behoefte aan forensische zorg, heeft ertoe geleid dat voorgesteld wordt de wijziging omgevingsplan "Forensische Zorg" gewijzigd vast te stellen. Voor een compleet overzicht van alle aanpassingen en een uitgebreidere motivering daarvoor wordt verwezen naar de hoofdstukken 1, 2 en 3 van de nota van zienswijzen. De nota van zienswijzen maakt integraal onderdeel uit van dit voorstel. Op de belangrijkste aanpassingen zal hieronder kort worden ingegaan.

Het gaat hierbij om de voorrangregel forensische zorg in artikel 6.4. Per lid wordt onderstaand aangegeven of er iets is gewijzigd en zo ja wat.

Lid 1: Binnen het gehele grondgebied van de gemeente Zeist is forensische zorg verboden.

Onveranderd.

Lid 2: Ter plaatse van de locatie 'voorrangregel specifiek gebruik - forensische zorg beperking gebruik' is in afwijking van het bepaalde in het [eerste lid](#), forensische zorg niet verboden maar beperkt tot het bestaande legale gebruik, dat bestaat uit maximaal 144 bedden/behandelplekken voor forensische zorg.

In lid 2 stond expliciet opgenomen dat forensische zorg is toegestaan tot een maximale omvang van 144 bedden / behandelplekken en een maximum aantal m² bruto vloeroppervlak. In de nieuwe regeling wordt de positieve bestemming niet opnieuw bevestigd. Wel wordt de huidige bestemming uit het tijdelijk deel van het omgevingsplan gerespecteerd. Door de voorrangregel is het niet langer toegestaan op de betreffende locatie het bestaande legale gebruik voor forensische zorg te intensiveren. Dit huidige gebruik is bepaald op 144 bedden / behandelplekken. Het maximum aantal m² bruto vloeroppervlak is vervallen, aangezien in de huidige situatie moeilijk te bepalen is hoeveel m² worden benut voor forensische zorg. Hieronder valt immers ook de ruimte voor de dagbesteding, behandeling, begeleiding etc. Dit aantal m² is derhalve moeilijk handhaafbaar. Het aantal bedden / behandelplekken is wel handhaafbaar. Eventuele planologische uitbreidingsruimte op de betreffende locatie vervalt hiermee. Het is op dit moment niet mogelijk om op een juridisch houdbare manier een einddatum op te nemen of het gebruik voor forensische zorg weg te bestemmen. Hiervoor is een uitgebreidere voorbereiding nodig om te komen tot een juridisch houdbare motivering en een verder uitgewerkt (planologisch) plan voor de betreffende locatie. Indien gewenst kan hiervoor op een later moment alsnog een besluit voor worden voorbereid.

Lid 3: Ter plaatse van de locatie 'voorrangregel specifiek gebruik - forensische zorg uitsterfregeling' is het verboden om forensische zorg geheel of gedeeltelijk te hervatten of te laten hervatten als dit voor een periode van langer dan een jaar geheel of gedeeltelijk is onderbroken, tenzij het staken van het gebruik het gevolg is van herstel- of renovatiewerkzaamheden (waaronder niet zijn begrepen sloop en vervangende nieuwbouw).

De uitsterfregeling was ook al opgenomen in de ontwerp-wijziging omgevingsplan. In de vast te stellen versie wordt voorgesteld de uitsterfregeling anders te verwoorden en een eigen aanduiding te geven. In de nieuwe vorm wordt leegstand als gevolg van herstel- en of renovatiewerkzaamheden niet onder de werking van de uitsterfregeling gebracht. Sloop en vervangende nieuwbouw vallen niet onder deze uitzondering.

Het is niet mogelijk gebleken een patiëntenstop op te nemen in de planologische regeling. Maatregelen als een patiëntenstop kunnen niet in het omgevingsplan worden vastgelegd, omdat ze de bedrijfsvoering van Fivoor betreffen en niet gaan over de fysieke leefomgeving.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling forensische zorg te behouden voor de WA-Hoeve. De procedure om te komen tot het vertrek van deze vorm van zorg zal echter in een andere, separate procedure, plaats moeten vinden, na goed overleg met Altrecht en Fivoor over het vertrek van Fivoor. De onderhavige wijziging omgevingsplan is slechts een volgende stap in dit proces, bedoeld om grip te hebben op de vestiging van forensische zorg in de gemeente.

Lid 4: Op verzoek van het bevoegd gezag worden de gegevens en bescheiden verstrekt die nodig zijn om te beoordelen of kan worden voldaan aan de regels in dit artikel, waaronder een beschrijving van de aard en omvang van de activiteiten en processen (waaronder het aantal bedden voor klinische forensische zorg) en een situatieschets van de activiteit.

Dit lid is toegevoegd ten opzichte van de ontwerp-wijziging omgevingsplan. Ten behoeve van een efficiëntere handhaving en toezicht is in het vast te stellen plan een informatieplicht toegevoegd. Deze suggestie is in diverse zienswijzen gedaan en het college heeft dit overgenomen.

1.4 Ambtshalve wijzigingen

Er is geen aanleiding voor ambtshalve wijzigingen.

2.1 De gemeente wil regie op eventuele vestiging van forensische zorg in Zeist

Door de ruime omschrijving van de definitie "Maatschappelijk" heeft de gemeente momenteel geen regie op de vestiging van forensische zorg in de gemeente. Gezien de consequenties van een dergelijke vestiging op de leefbaarheid, veiligheid en ruimtelijke kwaliteit is dat ongewenst. De huidige ruime bepaling voldoet niet langer aan de wensen die de gemeente hierover heeft in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Door de wijziging van het omgevingsplan neemt de gemeente de regie terug en kan zij zelf per ontwikkeling de belangenafweging in het kader van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties maken. Door de voorgestelde voorrangregel Forensische Zorg is het namelijk voortaan in de hele gemeente niet meer mogelijk om forensische zorg aan te bieden. Wat onder forensische zorg wordt verstaan is vastgelegd in de definitie die hiervoor is opgenomen in de wijziging omgevingsplan. Na vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan zal voor elke nieuwe ontwikkeling op het gebied van forensische zorg eerst toestemming (een omgevingsvergunning of wijziging van het omgevingsplan) gevraagd moeten worden aan de gemeente (college en/of raad). Daarbij zal elke ontwikkeling worden getoetst aan de kaders voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

2.2 Bestaande forensische zorg kan haar activiteiten voortzetten

In de voorgestelde regeling is opgenomen dat de forensische zorg zoals deze nu op de WA-Hoeve wordt aangeboden, kan worden voortgezet. De omvang van dit gebruik is beperkt tot maximaal 144 bedden / behandelplekken. Dit gebruik mag niet naar aard en omvang worden vergroot. In lijn met eerder genomen besluiten en afspraken, bijvoorbeeld de gebiedsvisie WA-Hoeve uit 2017 en de overeenkomsten die zijn gesloten met Altrecht, is het gebruik voortz onder een uitsterfregeling gebracht. Als het gebruik (bedden / behandelplekken) gedurende een jaar geheel of gedeeltelijk wordt onderbroken, dan mag dit onderbroken gebruik niet worden hervat. Het is derhalve de bedoeling om de forensische zorg op de huidige locatie op termijn te laten eindigen. De uitsterfregeling geeft Altrecht en Fivoor de gelegenheid op een zorgvuldige manier een andere locatie te vinden.

2.3 Relatie / samenwerking met Altrecht en Fivoor

De gemeente Zeist is al enige jaren met Altrecht in overleg over de herontwikkeling van de WA-Hoeve. De gemeente Zeist heeft oog en begrip voor de positie van Altrecht en Fivoor. Na het nemen van het

voorbereidingsbesluit is dan ook frequent bestuurlijk contact geweest met Altrecht en Fivoor. Partijen proberen om gezamenlijk te komen tot een optimale oplossing. De gemeente Zeist wil nadrukkelijk in gesprek blijven met beide partijen en hen, daar waar mogelijk ondersteunen in hun zoektocht naar een geschikte locatie voor Fivoor. Dit in samenwerking met het Rijk.

2.4 Zelfstandige ontwikkeling binnen Omgevingsplan

Deze wijziging van het omgevingsplan is gebaseerd op een concrete, zelfstandige ontwikkeling, die los staat van de opbouw van het integrale omgevingsplan volgens de Transitiestrategie omgevingsplan Zeist 2024.

De noodzaak om een regeling voor het thema 'forensische zorg' op te nemen in het omgevingsplan, is een gevolg van het eerder door de raad genomen voorbereidingsbesluit over dit onderwerp (d.d. 12 december 2023).

3.1 Afwijkingen omgevingsplan voor forensische zorg toevoegen als categorie adviesrecht raad

Door de vaststelling van de wijziging omgevingsplan "Forensische Zorg" is voor het aanbieden van forensische zorg op een andere locatie dan de zorgkern op de WA-Hoeve of het uitbreiden van het aanbod van forensische zorg in de zorgkern op de WA-Hoeve een wijziging omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) vereist.

In geval van een wijziging omgevingsplan is de gemeenteraad het bevoegde gezag.

Voor de omgevingsvergunning bopa wordt voorgesteld het aanbieden van forensische zorg aan te wijzen als categorie vallend onder het adviesrecht van de gemeenteraad. Het is daardoor aan de gemeenteraad en het college samen om in de toekomst te beslissen of het aanbieden van forensische zorg op een locatie wel of niet voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Als categorie kan dan worden aangemerkt:

"ontwikkelingen met betrekking tot nieuwvestiging van forensische zorg en uitbreiding van forensische zorg op bestaande locaties met meer dan 10% van het bestaande bouwvolume of aanwezige aantal bedden / behandelplekken".

KANTTEKENINGEN

1.1 Er is weinig tijd voor deze procedure

Zoals aangegeven heeft het voorbereidingsbesluit een werkingsduur van 18 maanden, ingaande per 1 januari 2024 omdat op dat moment de Omgevingswet in werking is getreden. De werkingsduur eindigt derhalve eind juni 2025. Voor het einde van die termijn dient de onderhavige wijziging van het omgevingsplan door de raad te zijn vastgesteld en bekendgemaakt. De voorbescherming van het voorbereidingsbesluit wordt dan verlengd tot de inwerkingtreding of vernietiging van de wijziging van het omgevingsplan.

Dit betekent dat er weinig tijd is voor deze procedure en er een strikte planning is opgesteld voor het doorlopen van de procedure.

1.2 Risico op nadeelcompensatie

Nadeelcompensatie is de vergoeding die een overheid veroorzaakt bij de rechtmatige uitoefening van haar taken en bevoegdheden. Het gaat daarbij om schade die een burger of bedrijf onevenredig treft in vergelijking tot andere burgers of bedrijven. De schade moet uitstijgen boven het normale maatschappelijke risico. Dergelijke schade komt voor vergoeding in aanmerking, omdat dit soort schade niet voor rekening van een burger of bedrijf hoeft te blijven.

Het wijzigen van een omgevingsplan kan leiden tot schade (bijvoorbeeld waardevermindering van een perceel) die niet voor rekening van een burger of bedrijf hoeft te blijven.

Voor het in kaart brengen van het risico op nadeelcompensatie als gevolg van de wijziging omgevingsplan "forensische zorg" is in de ontwerpfasen extern advies ingewonnen. Dit advies heeft niet geleid tot een aanpassing van de wijziging van het omgevingsplan. Ten opzichte van het ontwerp heeft er een aantal wijzigingen plaats gevonden. De inschatting is dat hierdoor het risico is verminderd doordat er nu geen beperking meer is opgenomen m.b.t. het aantal m2 en doordat de uitsterfregeling genuanceerd is waardoor leegstand als gevolg van herstel- en of renovatiewerkzaamheden niet onder de werking van de uitsterfregeling valt.

Desalniettemin bestaat er een risico op nadeelcompensatie.

Ten behoeve van besluitvorming door de gemeenteraad wordt het externe advies geactualiseerd en nagezonden, met als doel het objectief onderbouwen van bovenstaande risico-inschatting. De verwachting is dat het advies begin april beschikbaar is.

TOELICHTING

Participatie

De wijziging van het omgevingsplan is gericht op het vastleggen van de huidige (feitelijke) situatie en het in principe beperken van nieuwe initiatieven op het gebied van forensische zorg. Daarom is er geen uitgebreide participatie geweest over deze voorgenomen wijziging.

In de voorbereidingsfase zijn de provincie en gemeente De Bilt betrokken (de gemeente De Bilt huisvest eveneens een vestiging van Fivoor die gerelateerd is aan die in Den Dolder). De provincie heeft bij brief van 23 oktober 2024 aangegeven geen opmerkingen te hebben. Van de gemeente De Bilt is geen reactie ontvangen.

Na de ter inzagelegging van de ontwerp-wijziging van het omgevingsplan heeft op 22 januari 2025 een inloopbijeenkomst plaatsgevonden. Deze is door ongeveer 50 personen bezocht. Verder is in gesprekken met Fivoor, Altrecht, de belangenvereniging Den Dolder en de planbegeleidingsgroep WA-Hoeve de inhoud van het plan mondeling toegelicht.

Tijdens de ter inzagelegging zijn 114 zienswijzen ontvangen. Deze zijn van een reactie voorzien in de nota van zienswijzen.

Financiële toelichting

De kosten voor de ambtelijke inzet en het stedenbouwkundige bureau worden gedekt door het budget dat op 12 december 2023 door de gemeenteraad beschikbaar is gesteld, bij het vaststellen van het voorbereidingsbesluit.

Juridische aspecten

Het vaststellen van (een wijziging van) het omgevingsplan is een bevoegdheid van de raad (artikel 2.4 Omgevingswet). De procedure zoals bedoeld in artikel 16.30 Omgevingswet wordt gevolgd. Deze procedure houdt in dat afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, de openbare voorbereidingsprocedure, van toepassing is. Dit betekent dat voordat een plan kan worden vastgesteld, het ontwerp van dat plan gedurende zes weken ter inzage moet zijn gelegd. Binnen die termijn kan eenieder zienswijzen op het plan indienen. Eventuele zienswijzen betrekken we bij de besluitvorming over het vaststellen van het omgevingsplan. Het ontwerp heeft van 20 december 2024 tot en met 30 januari 2025 ter inzage gelegen. Er zijn zienswijzen ingediend en deze zijn bij de besluitvorming betrokken. Uiteraard wordt de recente tragische gebeurtenis in Den Dolder van 2 januari 2025 meegewogen in hetgeen voor u ligt. De wijziging van het omgevingsplan kan worden vastgesteld.

Duurzame aspecten

Niet van toepassing

Samenhang met andere projecten

Herontwikkeling Willem ArntszHoeve.

VERDERE PROCES

Planning en uitvoering

Vaststelling van het omgevingsplan dient uiterlijk in mei 2025 plaats te vinden, om het besluit daarna tijdig bekend te kunnen maken (vóór 1 juli 2025). Zodoende blijft de voorbeschermingsbescherming gelden. Daarbij speelt mee dat de Omgevingswet bepaalt dat tussen de vaststelling en de bekendmaking twee weken moet zitten als het omgevingsplan gewijzigd wordt vastgesteld (artikel 16.77b Omgevingswet). Verder is er tijd nodig om het wijzigingsbesluit (technisch) goed aan te kunnen leveren bij het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Latere besluitvorming door de raad kan een tijdige bekendmaking in gevaar brengen.

Na de bekendmaking start de beroepstermijn van zes weken. Eenieder kan bij de Raad van State beroep instellen tegen het vaststellingsbesluit. Vier weken na de bekendmaking treedt de wijziging omgevingsplan in werking.

Communicatie

- De formele bekendmaking en terinzagelegging van de vastgestelde wijziging omgevingsplan vindt plaats via het Digitaal Stelsel Omgevingswet, officielebekendmakingen.nl (digitaal gemeenteblad) en de website van de gemeente.
- Indieners van een zienswijze worden persoonlijk per brief geïnformeerd over de beantwoording in de nota van zienswijzen.
- Over de afronding van de zienswijzeprocedure, de planning van de besluitvorming en het voorstel aan de gemeenteraad communiceren wij in ieder geval via een nieuwsbericht op zeist.nl en in de nieuwsbrief 'Veilige woonomgeving Den Dolder'. Indien nodig volgen hieruit aanvullende communicatieacties voor inwoners. Afhankelijk van de ontvangst door de media, geldt hetzelfde voor persacties.

BIJLAGEN

1. Nota van zienswijzen
2. Gewijzigde motivering wijziging omgevingsplan Forensische Zorg
3. Gewijzigde regels wijziging omgevingsplan Forensische Zorg
4. Algemene toelichting Omgevingsplan gemeente Zeist

RAADSBESLUIT

Gemeente **Zeist**

Behoort bij raadsvoorstel

Nr. RV25.015

De raad van de gemeente Zeist;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 11 maart 2025;

BESLUIT:

1. In te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen en aanpassingen, zoals opgenomen in de bijgaande nota van zienswijzen;
2. Te besluiten het 'wijzigingsbesluit wijziging omgevingsplan "forensische zorg" gewijzigd vast te stellen, waarvan de belangrijkste onderdelen zijn het opnemen van:
 - a. Een verbod tot vestiging van maatschappelijke dienstverlening ten behoeve van forensische zorg in de gemeente Zeist;
 - b. Een verbod tot uitbreiding van maatschappelijke dienstverlening ten behoeve van de bestaande forensische zorg op de Willem Arntszhoeve te Den Dolder;
 - c. Een uitsterfregeling van maatschappelijke dienstverlening ten behoeve van de bestaande forensische zorg op de Willem Arntszhoeve te Den Dolder;
 - d. Een informatieplicht voor aanbieders van forensische zorg over de aard en omvang van hun activiteiten en processen;
3. Het adviesrecht van de raad te wijzigen door de aangewezen categorieën aan te vullen met de categorie voor ontwikkelingen met betrekking tot nieuwvestiging van forensische zorg en uitbreiding van forensische zorg op bestaande locaties met meer dan 10% van het bestaande bouwvolume of het aanwezige aantal bedden / behandelplekken.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 13 mei 2025

De raad voornoemd,

mr. J. Janssen, griffier

drs. J. Langenacker, voorzitter